

Bornholms Folkeuniversitet

Vitaminer til hjernen
Program for sæsonen
2021-2022

Senest opdateret 25.-8.-2021

Bornholms Folkeuniversitet

Sekretariat:

Rønne Bibliotek

Pingels Alle 1

3700 Rønne

Telefon 56 92 68 00

<https://bibliotek.brk.dk>

Velkommen til Folkeuniversitetet

Du sidder nu med oversigten over hvad der sker i Bornholms Folkeuniversitet i efteråret 2021 og foråret 2022. Vi præsenterer en række foredrag og kurser, der både tager nye og kendte områder op. I dette program finder du et righoldigt udbud af arrangementer, der spænder vidt rent emnemæssigt, og jeg håber at du finder et eller flere foredrag inden for områder, som du interesserer dig for.

Programmet er forsynet med en kalender, så du har let ved at orientere dig i alle aktiviteterne.

Vi arbejder med folkeoplysende undervisnings- og foredragsvirksomhed, og vores aktiviteter skal fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab. Derfor er Folkeuniversitetets undervisning åben for alle. Der kræves ingen specielle forkundskaber for at deltage, og Bornholms Folkeuniversitet modtager altid gerne forslag til nye arrangementer.

Der kommer jævnligt nye aktiviteter i vores kalender efterhånden som sæsonen skrider frem. Der kan derfor være foredrag som ikke er medtaget i dette program, fordi de er arrangeret efter programmets trykning. Du kan se en opdateret oversigt over alle aktiviteterne på webadressen <https://bibliotek.brk.dk>.

Bornholms Folkeuniversitet ledes af en bestyrelse, der samarbejder med øens folkeoplysende foreninger samt andre lokale foreninger og institutioner. Desuden samarbejder vi med Ældre Sagen Bornholm, således at Ældre Sagens medlemmer får 50% rabat til de fleste af sæsonens foredrag. Også unge under uddannelse får adgang til de fleste foredrag til halv pris. Vis blot studiekortet ved indgangen.

Bornholms Folkeuniversitet arbejder efter Folkeoplysningslovens §§46-51. Staten yder tilskud til undervisningen. Folkeuniversitetet formidler både foredrag og andre videregående undervisningstilbud i et bredt samarbejde med foreninger og institutioner på Bornholm. Dette års filosofikursus – hold 2021-2 – er sammensat af et programudvalg bestående af Kurt Peters, Viggo Andreas Andersen og Henrik Aakerlund. Formanden har ansvaret for alle øvrige foredrag.

Jon Madsen
formand
Jon.Madsen@brk.dk

Kalenderoversigt over foredragene i sæson 2021-22

2021

7. september: Kunsten at eksistere som sig selv (Kierkegaard 1/3)
8. september: Migration – hvad rager det mig?
14. september: Selvet er mere end en social konstruktion (Kierkegaard 2/3)
19. september: Kunstnerens rolle som idealist og provocateur (Kunsthistorie 1/3)
20. september: Undergange – Apokalypser i litteratur og medier
21. september: Hovednøgler til at vælge sig selv (Kierkegaard 3/3)
25. september: Puslespil uden kantbrikker : om slægtsforskning
28. september: Platon : ide og fænomen (Filosofi 1/10)
4. oktober: Ludwig van Beethoven 1/5
5. oktober: Aristoteles : dyd og karakter (Filosofi 2/10)
11. oktober: René Descartes: dyd og erkendelse (Filosofi 3/10)
24. oktober: Kød på slægten : om slægtsforskning
25. oktober: Ludwig van Beethoven 2/5
25. oktober: Spinoza . magt og etik (Filosofi 4/10)
31. oktober: Kunst og dannelse i en politisk optik (Kunsthistorie 2/3)
2. november: David Hume : sansning og skepsis (Filosofi 5/10)
8. november: Ludwig van Beethoven 3/5
9. november: Immanuel Kant : naturmekanisme og morallov (Filosofi 6/10)
15. november: Ludwig van Beethoven 4/5
16. november: Schopenhauer : livsvisdom og lykke (Filosofi 7/10)
23. november: Simone de Beauvoir : frigørelse og køn (Filosofi 8/10)
28. november: Fra kanon til krise (Kunsthistorie 3/3)
29. november: Ludwig van Beethoven 5/5
30. november: Hannah Arendt : ånd og tænkning (Filosofi 9/10)

7. december: Filosofihistorie : sandhed eller konstruktion? (Filosofi 10/10)

2022

8. februar: Bornholm og Danmarks vej ind i NATO (Historie 1/6)

22. februar: Bornholm og 3. Verdenskrig – hvad nu hvis.. (Historie 2/6)

1.marts: Turismen på Bornholm før 1914 (Historie 3/6)

15. marts: Turismen på Bornholm 1918 – 1945 (Historie 4/6)

29. marts: Turismen på Bornholm fra efterkrigstiden og frem (Historie 5/6)

5. april: Bornholmske skæbner omkring Første Verdenskrig (Historie 6/6)

Klassisk musik – Beethoven

Hold 21-01

Mogens Wenzel Andreasen har nu i over 25 år holdt sine populære foredrag om klassisk musik i alle afskygninger for et trofast publikum i Bornholms Folkeuniversitet. I sidste sæson markerede vi Ludwig van Beethovens 250 års fødselsdag med 5 foredrag, og nu kommer yderligere 5 foredrag der stiller skarpt på både komponisten, hans musik og hans samtid.

Beethoven er på alle måder en overgangsfigur. Han arbejdede i en brydningstid med stort fokus på både tradition og fornyelse, og han forstod til fulde at bruge offentligheden og de nye markedsforhold, når borgerskabet købte billetter til hans koncerter og hans noder blev solgt til alle hjem med klaver. Hans musik gengav borgerstandens idealer om frihed, lighed og broderskab, men det var ikke altid velset i det konservative Wien. Som person var han temperamentsfuld, men tilbagetrukket, og med sin tiltagende døvhed måtte han nøjes med at forestille sig hvordan hans egen musik mon ville lyde. Da han døde 56 år gammel i 1826, var wienerklassiken færdig – den kunne ikke udvikles yderligere, for Beethoven havde sprængt rammerne. Resultatet blev at romantikken overtog, symboliseret ved de unge komponister der bar den kun halvgamle mesters kiste til graven.

For alle de valgte nedslag i musikhistorien gælder, at musikken belyses i form af gennemgang af komponistens udvikling, indplacering af værkerne og deres betydning i den historiske samtid – og ikke mindst skal vi høre masser af god musik.

Sted: Rønne Bibliotek, Pingels Alle 1, Rønne

Tidspunkter: Mandage kl. 15 – 17 på flg. datoer: 4. og 25. oktober samt 8., 15. og 29. november 2021.

Underviser: Cand. pæd. Mogens Wenzel Andreasen, København.

Pris: Den samlede pris for de 5 foredrag er 500 kr. pr. deltager.
For medlemmer af Ældre Sagen Bornholm er prisen 250 kr. Medlemskort skal vises.

Tilmelding: Tilmelding sker ved at sende en mail til Jon.Madsen@brk.dk med oplysning om navn og hold 21-01.
Beløbet indbetales til konto nr. 6958 000 848 0036 med anførelse af navn og hold 21-01.
Tilmeldingen er først gyldig, når Folkeuniversitetet har modtaget betalingen.

Adgang til enkeltforedrag koster 150 kr., som betales ved indgangen.
For medlemmer af Ældre Sagen Bornholm er prisen 100 kr. Medlemskort skal vises.

Velkommen til en ny foredragsrække i filosofi, hvor der fokuseres på nogle af den europæiske filosofihistories største tænkere, fra antikken til vor tid. Kronologisk vil vi følge filosofiens udvikling gennem de seneste 2400 år, og se hvad der har optaget filosoffer til forskellige tider. Vi vil undersøge, hvorledes den konstante søgen efter sandhed og mening har gjort livets allerstørste spørgsmål til genstand for analyse, herunder hvad er virkelighed, hvilke betingelser er der for menneskelig erkendelse samt problematikker inden for områder som moral og etik. I sidste foredrag kastes et kritisk blik på selve begrebet "filosofihistorie": Hvad får man ud af at kende tankens udvikling, og hvilken relevans har fortidens store tænkere for det postmoderne menneske anno 2021?

Tag med på en forunderlig rejse gennem filosofiens historie – og døm selv.

Tirsdag 28.09. **Platon: Idé og fænomen**

Ulrik Houliind Rasmussen, ph.d., lektor, Københavns Professionshøjskole.

Med Platons såkaldte idélære sættes scenen for et centralt og tilbagevendende tema i den europæiske idéhistorie: Forholdet mellem tidslig erfaring og tidløs fornuft eller, for nu at udtrykke sagen tættere på Platon selv, imellem fænomen og idé. Det hører imidlertid med til Platons filosofiske dialoger, at dette forhold ikke bare meddeles direkte, men tværtimod er indlejret i en farverig retorik og en raffineret stilistisk form, som giver Platons tænkning et undertiden temmeligt moderne præg. Vi ser i aftenens foredrag nærmere på nogle af Platons centrale billeder og retoriske figurer der, som en jordemoder, hjælper den filosofiske tænkning ind i verden.

Tirsdag 05.10. **Aristoteles: Dyd og karakter**

Ulrik Houliind Rasmussen, ph.d., lektor, Københavns Professionshøjskole.

Mens Platons finger peger opad mod idéernes transcendentale himmel i Rafaels mesterværk, *Skolen i Athen*, er det betegnende for Aristoteles, at han besindigt peger mod jorden. For ligesom naturen er også mennesket hjemsted for udvikling og vækst. Dyden er et centralt omdrejningspunkt i Aristoteles *Nikomachæiske Etik*, hvor robustgørelsen af etisk karakter hænger tæt sammen med kultivering af praktisk fornuft. Aristoteles tilbyder – som en opmærksom frimærkesamler, der møjsommeligt sorterer og lægger sine frimærker i orden – den filosofiske tænkning et nyt sprog at tænke i og leverer et begrebsligt armatur, hvori der kan tænkes bevægelse. Hermed placeres mennesket i spændingsfeltet mellem potentiale og aktualisering – og imellem dyd og karakter.

Mandag 11.10. **René Descartes: Tvivl og erkendelse.**

Kasper Lysemose, ph.d., ekstern lektor, FU-KBH.

Den franske tænker René Descartes bebuder noget, som adskillige filosoffer – paradoksalt nok – skulle komme til at gentage efter ham: ambitionen om én gang for alle at begynde forfra. Filosofien skulle endeligt forsynes med et uafrysteligt fundament, hvorpå videnskaben og moralen kunne bygge. Man siger gerne, at Descartes er den moderne filosofis fader. Og selv om han skylder en hel del mere til middelalderens skolastikere, end han selv giver udtryk for, så sker der unægtelig noget vigtigt med Descartes. Gennem en radikal tvivl finder han således frem til sin sikre erkendelse: *Jeg tænker, altså er jeg*. Hermed bliver filosofiens nye fundament det menneskelige subjekt.

Mandag 25.10. **Baruch de Spinoza: Magt og etik**

Kasper Lysemose, ph.d., ekstern lektor, FU-KBH.

Den hollandske linsesliber og filosof Baruch de Spinoza var en klarsynet kætter: En "kætter" fordi han udviklede et metafysisk system, hvor man ikke kunne adskille skaberen fra det skabte; "klarsynet" fordi han ikke lod fordomme om sandt og falsk eller rigtigt og forkert skygge for sit udsyn. Uforfærdet udledte han konsekvenserne af sit metafysiske system gennem demonstrationer der, som han sagde, ikke var andet end åndens øjne. Således åbenbares en verden, der ikke længere var behersket af de udefrakommende værdier, som præster og moralister havde fortolket og forkrøblet livet med. I stedet var livet udtryk for altids iboende magt: En kraft til og stræben efter at bevare sig i sin væren. På dét grundlag udviklede Spinoza sin etik – dels som en affektlære om den glæde og sorg, der opstår i mødet mellem mennesker; dels som en forstandslære om den erkendevej, der sluttelig forener mennesker i den intellektuelle kærlighed til Gud.

Tirsdag 02.11. **David Hume: Sansning og skepsis.**

Martin Pasgaard-Westerman, h.d. KBH.

Den skotske oplysningsfilosof David Hume (1711-1776) forstod først og fremmest filosofien som erkendelsesteori: hvad kan vi erkende og hvordan erkender vi? Gennem en detaljeret analyse af den menneskelige erkendelse drog Hume vidtrækkende skeptiske konklusioner ud fra et strengt empirisk udgangspunkt: Vi kan kun have viden om det, der er givet gennem sanserne, og selv denne erkendelse er aldrig fuldstændig sikker. Hume selv så imidlertid sin moralfilosofi som sit vigtigste bidrag. Ved at kigge på de fundamentale menneskelige lidenskaber konkluderer Hume, at vi ikke kan begrunde en moral rationelt, men i stedet må forstå moral som udtryk for følelser. Med dette som udgangspunkt udfoldede Hume en radikal skepsis mht. både den menneskelige erkendelse og vores forståelse af moralen. I direkte forlængelse heraf står Hume også som en af oplysningstidens skarpeste religionskritikere.

Tirsdag 09.11. **Immanuel Kant: Naturmekanisme og Morallov.**

Jørgen Hass, mag.art., pens. lektor, Syddansk Universitet.

To store revolutioner kom til at præge Europa kort før 1800: den politiske i Paris i 1789 og en "indre" i tænkemåde. Kant betragtes med sin kritiske filosofi som ophavsmand til denne "kopernikanske revolution". Placeret mellem Oplysningstiden og Romantikken blev han en nøglefigur i filosofiens udvikling. Et grundtema heri er forholdet mellem et (natur)videnskabeligt verdensbillede og et moralsk – og problemet om deres rationelle begrundelse.

Tirsdag 16.11. **Arthur Schopenhauer: Livsvisdom og lykke.**

Morten Dyssel, cand.mag., højskolelærer, Liselund Højskole.

Den tyske tænker Arthur Schopenhauer (1788-1860) indtager i filosofiens historie en plads som en af alle tiders største pessimister. Allerede i sin pure ungdom nåede han frem til den opfattelse, at livet er den rene jammerdal, og at mennesket uvægerligt er i sin blinde viljes vold. Så meget mere overraskende kan det forekomme, at man i hans filosofiske forfatterskab finder et skrift med den opbyggelige titel *Aforismer om Livsvisdom*. Vi skal i denne forelæsning følge Schopenhauers betragtninger over, hvilke betingelser, der skal være opfyldt for at leve et videst muligt lykkeligt liv.

Tirsdag 23.11. Simone de Beauvoir: Frigørelse og køn.

Cæcilie Varslev-Pedersen, ph.d., ekstern lektor, RUC.

Simone de Beauvoirs filosofi bliver til i 1940'ernes Paris i et intellektuelt miljø præget af tidens store tendenser eksistentialisme, fænomenologi, venstrehegelianisme og marxisme. Vi forsøger i denne forelæsning at forstå, hvordan de Beauvoir benytter idéer fra alle disse strømninger til at udvikle det mest betydningsfulde værk om kvinders frigørelse i første del af det 20. århundrede, nemlig hovedværket *Det andet køn* fra 1949. Vi tager udgangspunkt i to af hendes kritiske idéer: 1) man fødes ikke som kvinde, man bliver det, og 2) kvinden er "den anden".

Tirsdag 30.11. Hannah Arendt: Ånd og tænkning.

Hvori består *Ånden* hos Hannah Arendt, og hvad er dens relation til *tænkning*? Hvad vil det sige *at tænke*, og hvad er tænkningens *formål*? I denne forelæsning dykker vi ned i Hannah Arendts (1906-1975) ikke så lidt originale værk *Åndens Liv (The Life of the Mind)*, som blev udgivet i 1977 to år efter hendes død. Internationalt er man i dag ved at få øjnene op for, at Arendt bør betragtes som en af det tyvende århundredes store tænkere. Det gælder ikke kun hendes politiske filosofi, som længe har været anerkendt, men også hendes metafysik, som hun udfolder i *Åndens Liv*.

Tirsdag 07.12. Filosofihistorie: Sandhed eller konstruktion?

Arno Victor Nielsen, cand.mag. & mag.art., filosof, KBH.

Filosofihistorikeren lader tænkerne stå på skuldrene af hinanden og stiller dem op som perler på en snor. Idéhistorikeren siger: Det er ikke muligt at tænke hvad som helst til en hvilken som helst tid. Tænkningen er bestemt af den tid og det sted, der tænkes. For eksempel hævder idéhistorien, at Einstein ikke står på skuldrene af Newton, men er det tyske kejserriges fysiker. Er den ene position tættere på sandheden end den anden – eller er begge blot rene konstruktioner?

Alle foredrag i denne serie holdes i mødesalen på Rønne Bibliotek. Den samlede pris for de 10 foredrag er 1.000 kr. For medlemmer af Ældre Sagen er prisen 500 kr. Medlemskort skal vises.

Tilmelding sker ved at sende en mail til Jon.Madsen@brk.dk med angivelse af dit navn og hold 21-02. Samtidig indbetales beløbet på konto nr. 6958 000 848 0036 med angivelse af dit navn og hold 21-02. Tilmeldingen er først gyldig når Folkeuniversitetet har modtaget indbetalingen.

Adgang til enkeltforedrag koster 150 kr., som betales ved indgangen. For medlemmer af Ældre Sagen og unge med studiekort er prisen 100 kr.

At blive sig selv - Introduktion til Søren Kierkegaard Hold 21-03

Ved Jørn Henrik Olsen, forfatter, cand.theol., ph.d.

Hvad vil det sige at være menneske, og hvordan bliver man sig selv? Hvordan besvarer Søren Kierkegaard disse helt afgørende spørgsmål? Med afsæt i centrale skrifter af den store danske eksistensfilosof og teolog, særligt skrifterne *Kjerlighedens Gjerninger*, *Begrebet Angest*, *Sygdommen til Døden* og *Enten-Eller*, udfolder forelæseren temaer, der har betydning for det, vi i vores egen tid vil kalde menneskets dannelse og identitet. Netop selvets dannelse er et dybtgående problem hos Kierkegaard, og hans analyse er velegnet i et helt dannelseskursus. Han giver i tillæg megen inspiration til modbilleder til tidens udviklingskultur.

Tirsdag den 7. september 2021 kl. 19.00-21.00:

Kunsten at eksistere som sig selv

Tirsdag den 14. september 2021 kl. 19.00-21.00:

Selvet er mere end en social konstruktion

Tirsdag den 21. september 2021 kl. 19.00-21.00:

Hovednøgler til at vælge sig selv

Alle foredrag i denne serie holdes i mødesalen på Rønne Bibliotek fra kl. 19 - 21. Den samlede pris for foredragene er 300 kr. For medlemmer af Ældre Sagen Bornholm er prisen 150 kr. Medlemskort skal vises. Tilmelding sker ved at sende en mail til Jon.Madsen@brk.dk med angivelse af dit navn og hold 21-03. Samtidig indbetales beløbet på konto nr. 6958 000 848 0036 med angivelse af dit navn og hold 21-03. Tilmeldingen er først gyldig når Folkeuniversitetet har modtaget indbetalingen.

Adgang til enkeltforedrag koster 150 kr., som betales ved indgangen.

For medlemmer af Ældre Sagen Bornholm koster enkeltforedrag 100 kr. Medlemskort skal vises.

Nye vinkler på Bornholms historie er i fokus i denne sæson. Vi tror at vi efterhånden har hørt det hele før, men nye tolkninger af fortiden stiller hele tiden nye spørgsmål til hvad det egentlig var der skete på vores lille ø.

Tirsdag den 8. februar 2022 kl. 19:

Bornholm og Danmarks vej ind i NATO

Ved cand.mag. Niels Geckler

De dramatiske begivenheder på Bornholm omkring afslutningen af 2. verdenskrig er velkendte og ligeså det forhold, at øen fik en forsvarspolitisk særstilling efter Den Røde Hærs afrejse i foråret 1946. Her skal vi se nærmere på, hvor Bornholm befandt sig i de begivenheder og det udviklingsforløb, der i de år førte Danmark fra neutralitet ind i Atlantpagten i 1949 og videre i den efterfølgende tættere integration i NATOs militære organisation og planlægning frem til begyndelsen af 1960'erne. Vi ser på de diplomatiske og strategiske dilemmaer omkring den udsatte ø i Østersøen, både før og efter NATO-medlemsskabet blev en realitet for Danmark, og på hvilke konkrete forsvarsmæssige aftryk, det satte lokalt. Hvilken rolle fik Bornholm inden for NATO's rammer og i den konflikt mellem øst og vest, der særligt i 1950'erne var særdeles tilspidset, hvordan kunne det aflæses i konkrete begivenheder på og omkring øen og hvordan mærkede man her rystelserne fra internationale begivenheder som Koreakrigens udbrud, Ungarn-krisen og så videre i den tidlige fase af den kolde krig?

Niels Geckler er forfatter til bogen ”Bornholm i krig og fred. Verdenskrig, kold krig, nye trusler” fra foråret 2021, og foredraget supplerer bogens analyser med nye vinkler og oplysninger.

Tirsdag den 22. februar 2022 kl. 19:

Bornholm og 3. verdenskrig – hvad nu hvis..

Ved cand.mag. Niels Geckler

Polske marineinfanterister på Sydbornholms strande? Faldskærmssoldater, der daler ned midt på øen og luftangreb mod radarstationen på Rytterknægten? Ikke utænkeligt, hvis den kolde krig havde udviklet sig til en åben militær konfrontation mellem østblokken og NATO. Spørgsmålet om hvilken rolle Bornholm egentlig ville få i tilfælde af en 3. verdenskrig og hvilken skæbne, der ville overgå øen og dens befolkning kan naturligvis ikke besvares, men vi vil ikke desto mindre se på nogle mulige forløb på baggrund af de scenarier, som ledende danske politikere og militærfolk opererede med, og sammenholde scenarierne med den viden vi har fået efter Murens fald. Hvilke planer var der lagt hos lokale og nationale myndigheder, civile såvel som militære, og hvilke foranstaltninger var der taget, både i forhold til at forsvare øen og til at skærme civilbefolkningen bedst muligt i en sådan situation? Hvordan så det ud i forhold til fjendens planer, i det omfang de kendes i dag, og hvordan ser det alt sammen ud i bagklogskabens ubarmhjertige lys?

Også dette foredrag bygger på Niels Gecklers bog ”Bornholm i krig og fred. Verdenskrig, kold krig, nye trusler”. Bogens analyser tilføjes nye vinkler og suppleres med nye oplysninger.

Turismens historie på Bornholm

Ved arkivar Bente Jensen, Ålborg

Tirsdag den 1. marts 2022 kl. 19:

Tiden op til Første Verdenskrig. Opdagelse og etablering af turisterhvervet

Bornholm opdages af turisterne fra 1850'erne – 1914. Turisterhvervet etablerer sig især på Nordbornholm i perioden. Det sker blandt andet ved tyske initiativer og opkøb af jord, som giver anledning til en del konflikter. 1. Verdenskrig sætter brat turismeudviklingen på stand by.

Tirsdag den 15. marts 2022 kl. 19:

Turismen fra 1918 til 1945. Ferie for alle

Turisterhvervet kommer på fode i Mellemløstiden. Turismen henvender sig nu til en bredere målgruppe, efter at flere har fået mulighed for ferie. Hele øen er nu et turistmål. Der bliver satset på mange former for logi fra vandrerhjem til sommerhuse og badhoteller. Med 2. Verdenskrigs udbrud sætter en krig igen en stopper for udviklingen.

Tirsdag den 29. marts 2022 kl. 19:

Turismen fra efterkrigstiden til i dag: Fra kvantitet til kvalitet

Efter Anden verdenskrig satses der mere målrettet på turismen som et erhverv. Kommunerne begynder at se muligheder i turismeudviklingen. Fra 1950'erne professionaliseres erhvervet og der sker en stor vækst i antallet af turister og turismens indhold, som der siden er blevet arbejdet på at fastholde i udviklingen af turistdestination.

Tirsdag den 5. april 2022 kl. 19:

Bornholmske skæbner omkring Første Verdenskrig

Ved museumsinspektør, ph.d. Jakob Seerup, Bornholms Museum

En dramatisk historie om en gruppe bornholmske missionærer, der i 1915 blev øjenvidner til det armenske folkedrab.

Alle foredrag i denne serie afholdes på Rønne Bibliotek. Den samlede pris for alle 6 foredrag er 600 kr. For medlemmer af Ældre Sagen er prisen 300 kr. Tilmelding sker ved at sende en mail til Jon.Madsen@brk.dk med angivelse af dit navn og hold 21-04. Samtidig indbetales beløbet på konto nr. 6958 000 848 0036 med angivelse af dit navn og hold 21-04. Tilmeldingen er først gyldig når Folkeuniversitetet har modtaget indbetalingen.

Adgang til enkeltforedrag koster 150 kr., som betales ved indgangen.

For medlemmer af Ældre Sagen er løssalgsprisen 100 kr. Medlemskort skal vises.

Hvem skal se det? Kunst, kulturpolitik og dannelse 1849-2020

Siden enevældens ophævelse og demokratiets indførelse har kunsten spillet en politisk rolle. Kunsten var med til at konsolidere forståelsen af folket og nationen. Siden har kunsten indtaget forskellige oppositionspositioner i forhold til samfundets etablerede normer. I perioden er der skabt en offentlig kunstscene, hvor tidligere private samlinger er gjort tilgængelige for hele folket - mødet med kunsten skulle højne dannelsen. Men det politiske lag har også haft forskellige tilgange til kunstens rolle i samfundet. Senest er kunstens betydning for både samfundet og den enkelte blevet debatteret under den aktuelle coronakrise. I sidste sæson startede vi med at se på et væld af kunstværker, samtidig med at vi undersøgte kunstpolitikens udvikling. Nu fortsætter vi med at se på endnu mere kunst og ikke mindst forandringerne i dannelsesidealet - for hvem er det egentlig kunsten bliver skabt for? Hvem skal se det? Og ikke mindst - hvorfor?

Søndag den 19. september 2021 kl. 14:

Kunstnerens rolle som idealist og provocateur

Søndag den 31. oktober 2021 kl. 14:

Dannelsens diskurs – kunst og dannelse i en politisk optik

Søndag den 28. november 2021 kl. 14:

Fra kanon til krise – hvilken rolle spiller kunsten i dag?

Underviser er den københavnske kunsthistoriker, mag.art. Birgitte Zacho, som også tidligere har holdt en række velbesøgte kunstforedrag i Bornholms Folkeuniversitet. Alle foredragene holdes i mødesalen på Rønne Bibliotek.

Den samlede pris for de 3 foredrag er 300 kr. For medlemmer af Ældre Sagen er prisen 150 kr. Medlemskort skal vises. Tilmelding sker ved at sende en mail til Jon.Madsen@brk.dk med angivelse af dit navn og hold 21-05. Samtidig indbetales beløbet på konto nr. 6958 000 848 0036 med angivelse af dit navn og hold 21-05. Tilmeldingen er først gyldig når Folkeuniversitetet har modtaget indbetalingen.

Adgang til enkeltforedrag koster 150 kr., som betales ved indgangen. For medlemmer af Ældre Sagen og unge med studiekort koster enkeltforedrag 100 kr. Medlemskort skal vises.

Enkeltstående foredrag

Onsdag den 8. september 2021 kl. 17 - 20:

Migration i Danmark – hvad rager det mig?

Ved professor Garbi Schmidt, Roskilde Universitet, og forfatter, cand.mag. Niels Boel

Velkommen til en anderledes debataften om migranter og migration – kan alt det, som vi læser om mange andre steder i verden, også udspille sig i vores hjemlige andedam? Europa-Nævnet, AOF og Folkeuniversitetet indbyder til foredrag og debat om emnet med vægt på tilhørernes kommentarer. Niels Boel indleder med at gennemgå de generelle problemstillinger omkring migration, hvorefter han viser sin DR-dokumentarfilm om emnet. Professor Garbi Schmidt giver et oplæg om den aktuelle situation og forholdene for migranter i Danmark, set som et møde mellem forskellige kulturer der ikke altid foregår lige fredeligt. Hvad er konsekvenserne – og hvad er din holdning?

Debatten finder sted i mødesalen på Rønne Bibliotek. Det er gratis at deltage, og mødet inkluderer en udenlandsk inspireret kulinarisk anretning undervejs.

Tilmelding på mail til Jon.Madsen@brk.dk senest fredag den 3. september.

Medarrangør: AOF Bornholm.

Fredag den 17. september 2021 kl. 9 – 18:

Bornholmske kalkmalerier, rundkirker og guldgubber

Ved kunsthistoriker, mag.art. Søren Kaspersen og mag.art. Ulla Rald, Hillerød

Folkeuniversitetet i Hillerød arrangerer en heldagsudflugt til 3 af øens rundkirker samt området ved Sorte Muld. Kirkerne i Nyker, Østerlars og Nylars rummer spændende kalkmalerier fra den senromanske og den gotiske periode, og desuden besøges området ved Sorte Muld og Aa Kirke, som huser en helt speciel døbefont. Kunsthistoriker Søren Kaspersen, der nu er flyttet til Bornholm, forklarer os kalkmalerierne undervejs. Klassisk arkæolog Ulla Rald vil sætte fundene fra Sorte Muld ind i en sammenhæng med andre tilsvarende fund fra datidens danske centerområder.

I arrangementet indgår desuden et indledende besøg på Bornholms Museum torsdag den 16. september 2021 kl. 15 - 17. Her ser vi de vigtige fund af guldgubber, brakteater og mønter fra især Sorte Muld. Selve rundvisningen er indeholdt i turens pris, men der skal betales entré til museet.

Der arrangeres ikke fælles transport, så turen foregår i egen bil. Pris for turen er 375 kr. pr. deltager. Prisen inkluderer ikke måltider undervejs. Der ingen rabat til medlemmer af Ældre Sagen. Tilmelding og betaling sker til Folkeuniversitetet i Hillerød v/formand Ulla Rald på email ullarald@post.tele.dk

Mandag den 20. september 2021 kl. 16:

Undergange – Apokalypser i litteratur og medier

Ved cand.mag. Sune Weile, Odense

De seneste årtier er præget af opbrud og frygt for sammenbrud på flere planer. Absolut vigtigst er klimakrisen, men også COVID 19 udgør en international krise af apokalyptiske dimensioner. Samtidig er de etablerede politiske systemer sat under pres. Det er dette felt Sune Weile vil belyse. Sune Weile er medforfatter til bogen ”Undergange – Apokalypser i litteratur og medier”, som udkom i foråret.

Foredraget foregår i Præstegårdsladen, Pistolstræde 12, Rønne, og der er en entré på 50 kr.
Medarrangør: Grundtvigsk Forum.

Søndag den 24. oktober 2021 kl. 14:

Puslespil uden kantbrikker – om at komme i gang med slægtsforskning

Ved cand.mag. Erik Kann

Et puslespil er altid på et vist antal brikker. Og et puslespil er altid afgrænset af de lige kantbrikker.

Sådan er det ikke i slægtsforskning. Her kan du aldrig forudsige antallet af brikker, og der findes som udgangspunkt aldrig lige, afgrænsende kantbrikker. Til gengæld byder slægtsforskningen på spændende oplevelser og til tider endeløse udfordringer, der både kan være rare og mindre rare at udforske.

Foredraget giver dig en introduktion til, hvorledes du kan komme i gang med at opspore dine aner: Hvordan kommer jeg overhovedet i gang, hvor finder jeg oplysningerne, hvad kan jeg finde på nettet, hvordan registrerer jeg alle de oplysninger, jeg finder osv., osv. Gennemgangen er fyldt med praktiske eksempler, således at du selv kan komme i gang, når du er kommet hjem efter foredraget.

Foredraget holdes på Rønne Bibliotek, og der er gratis adgang.
Medarrangør: Bornholms Slægts- og Lokalhistoriske Forening.

Lørdag den 13. november 2021 kl. 14:

Kød på slægten: når du er kommet i gang med slægtsforskning

Ved cand.mag. Erik Kann

Til denne opfølgning på det første foredrag om slægtsforskning er der en entré på 50 kr.
Medarrangør: Bornholms Slægts- og Lokalhistoriske Forening.